

РЕШЕНИЕ

№ 3441

гр. София, 26.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 38 състав,
в публично заседание на 26.04.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Татяна Жилова

при участието на секретаря Елена Георгиева, като разгледа дело номер **4973** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство е по реда на чл.145 - чл.178 Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл.38, ал.8 от Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД).

Образувано е по жалба на „Банка ДСК“ АД, срещу Решение № ППН-01-829/2020/26.04.2022г. на Комисията за защита на личните данни (КЗЛД).

С оспорения административен акт КЗЛД е обявила жалбата, подадена от А. Д. А., за основателна по отношение на „Банка ДСК“ АД и е наложила на банката на основание чл. 83, § 5, буква а) вр. чл. 58, § 2, буква и) от Регламент (ЕС) 2016/679 имуществена санкция в размер на 100 000 (сто хиляди) лева.

Жалбоподателят „Банка ДСК“ АД, чрез процесуалния си представител адвокат Д., оспорва решението като неправилно и незаконосъобразно. Жалбоподателят сочи, че в мотивите на процесното решение са налице множество допускания, презумпции и съждения, които не са подкрепени с доказателства. На следващо място твърди, че комисията за защита на лични данни не е изяснила важни факти относно това за кои видове обработване и данни е било необходимо да е налице предоставено съгласие от страна на субекта на данни, което от своя страна е довело до нарушаване правото на защита на санкционираното лице. Възражава срещу вида и размера на наложеното наказание, като наложената санкция определя като неефективна, прекомерна и непропорционална. Претендира разности.

Ответникът – Комисията за защита на личните данни, в писмени бележки изразява становище за неоснователност на жалбата. Претендира присъждане на

юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованата страна А. Д. А. в писмен отговор на жалбата и в съдебното заседание изразява становище за неоснователност на жалбата. Прави искане за налагане на „Банка ДСК“ АД на имуществена санкция в максималния размер по Регламент 2016/679 (по-високата от следните две суми: 20 000 000 Е. или 4% от общия годишен световен оборот на банката), като се вземат предвид и последващите действия на банката, които също представляват неправомерно обработване на личните му данни. Счита, че Българската народна банка (БНБ) в качеството си на регулатор на кредитните институции също трябва да понесе отговорност за нарушаване на личните му данни. Прави искане „Банка ДСК“ АД да бъде осъдена да му заплати обезщетение в размер на 100 000 лева за неимуществени вреди и в размер на 150 000 лева имуществени вреди, представляващи пропуснати ползи, като твърди, че поради действията на жалбоподателя не е успял да изтегли кредит от друга банка и да си закупи апартамент, а в последствие цените на имотите са се покачили. Възражява срещу претенцията на жалбоподателя за разноски.

СЪДЪТ, като прецени, че административният акт подлежи на оспорване и жалбата е подадена от неговия адресат в законовия срок, намира същата за процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Установени факти:

Производството пред КЗЛД е образувано по повод постъпила жалба с вх. № ППН-01-829/30.11.2020г. от А. Д. А., в която са изложени твърдения за неправомерно обработване на негови лични данни в контекста на процедура по кандидатстване, одобрение и сключване на договор за кредит от дата 07.08.2020 г. в размер на 50 000, 00 лева, усвоен на същата дата. А. твърди, че на 18.11.2020 г. е посетил офис на „Банка ДСК“ АД, за да се запознае с условията за ипотечен кредит, с цел прехвърляне на ипотечен заем, който има в друга банка. Служителят, от който е обслужен, приел неговата лична карта и съобщил, че на негово име вече е отпуснат потребителски заем в размер на 50 000 лева на дата 07.08.2020 г. в офис на банката в [жк]в [населено място], като към дата 18.11.2020 г. остатък по сметката бил по - малко от 3000 лева. Още в същия ден А. възразил пред ръководството на банката, като подал жалба, а в последствие подал и сигнал до органите на полицията и прокуратурата, където било образувано досъдебно наказателно производство. В резултат на няколко осъществени посещения в офиси на банката А. установил, че кредитът е изтеглен с негов невалиден документ за самоличност, че по повод усвояването на сумата по кредита е изпратен С. - известяване на мобилен телефонен номер [ЕГН], който фигурира в базата данни, че се работи по неговата жалба, но сметката не е блокирана. В тази връзка информирал Комисията за защита на личните данни, че е налице смяна на документа му за самоличност през месец март 2021 г. по указание на разследващия полицай.

До „Банка ДСК“ АД е било изпратено уведомление за образуваното административно производство. Получено било становището от банката, в която се потвърждавало, че на дата 18.11.2020 г. лицето е посетило офис на „Банка ДСК“ АД с цел получаване на информация за условията за отпускане на жилищни и ипотечни кредити и че на място му е предоставена информация за наличието на отпуснат

кредит в размер на 50 000 лева по силата на сключен договор от 07.08.2020 г. Била извършена вътрешна проверка, при която е установено, че договорът за кредит е оформен с данните от документ - лична карта на А. №[ЕИК], издадена на 15.02.2012 г. от МВР - В., сканирана в информационната система на "Банка ДСК" АД, която е невалидна към 19.11.2020 г., съгласно справка в сайта на МВР. Копие от същата е налична в информационната система на банката, тъй като е предоставена от А. и сканирана във финансов център "В." на 12.08.2014 г. във връзка с обслужването му като титуляр по разплащателна сметка № 21865782 (закрита на 31.10.2016 г.). В становището било посочено, че във връзка с получения кредит А. А. се е присъединил към групата на застрахованите лица по Групов застрахователен договор за застраховка "Кредитна защита" на кредитополучатели на "Банка ДСК" АД, за което е издадена застрахователна полица. За целта е попълнил съгласие за присъединяване на 07.08.2020 г., като същото е оформено с данните от лична карта №[ЕИК] издадена на 15.02.2012 г. от МВР - В.. Изложено било, че в хода на процедурата по кандидатстване, одобрение, сключване на договор за кредит и усвояването на сумата по същия са допуснати пропуски: не била извършена проверка за валидност на предоставения от А. А. документ за самоличност (лична карта №[ЕИК] от 20.05.2019 г.), същият не бил качен в основната банкова система, от който в оригиналното хартиено досие на кредита е налично копие, заверено от клиента и не е била извършена идентификация на клиента. Посочено било също, че сумата на кредита в размер на 50 000 лева е усвоена на 07.08.2020 г. по разплащателна сметка № 27276742 с титуляр А. А. като на същата дата на каса е изтеглена. Поради обстоятелството, че подписите положени върху копие от личната карта, налично в системата на "Банка ДСК" ЕАД с №[ЕИК], издадена на 15.02.2012 г. от МВР - В., както и върху копие от личната карта №[ЕИК], издадена от МВР - С. на 20.05.2019 г., налично в кредитното досие, били видимо идентични с подписа, положен в жалбата на клиента до банката от 18.11.2020 г., банката счела, че са налице пропуски, но обработването на данните на А. е било законосъобразно към всеки един момент.

С оглед изясняване на фактите и обстоятелствата по случая било възложено извършването на експертиза на текст/подпис в представените от "Банка ДСК" АД документи, изискана била информация и документи от трети неучастващи в производството лица, а именно: Софийска районна прокуратура, Национален осигурителен институт, Българска народна банка, "Теленор България" ЕАД, „ БТК“ ЕАД, „А1 България“ ЕАД, „ Нет инфо“ ЕАД. Било изразено и становище от Главна Дирекция "Гражданска регистрация и административно обслужване", в което се информирала Комисията за защита на личните данни, че за периода месец януари - месец август 2020 г. А. А. е с деклариран постоянен и настоящ адрес [населено място], местност "Полигона", № 45, вх. 2, ет. 3, ап. 305 и че за посочения период не са извършвани справки от "Банка ДСК" АД в Национална база данни "Население". Национална агенция по приходите информирала Комисията за защита на личните данни, че за период месец януари - месец август 2020 г. от страна на "Банка ДСК" АД не са извършвани справки за А. Д. А..

От предоставената информация и документи, Комисията установила, че служители на „ Банка ДСК“ АД са извършили справки във външни регистри - НОИ и Ц. на дати и часове, предхождащи датата и часа на регистриране на искането за кредит (искането е регистрирано на дата 06.08.2020 г. в 12:13 часа). По - конкретно според предоставена от НОИ справка, достъп до данните на лицето в системата на

НОИ бил осъществен на дати 05.08.2020 г. и 06.08.2020 г. от П. К.. Представен бил документ за самоличност на лицето А. , заверен ръкописно с гриф “вярно с оригинала“ с дата 06.08.2020 г. и подпис, актуален към този момент. Регистрирано било искане за кредит с дата 06.08.2020 г. и час 12:13, под № 4745863 и вх. № 1500628, прието от лицето К. от името на А., с посочени лични данни за него в графа “кредитополучател“: имена, ЕГН, гражданство (правилни и актуални), номер, дата, вид на документ за самоличност и орган - издател на същия (като тези данни били от документ за самоличност, който към този момент не е бил актуален и се съхранявал в базата данни на банката по повод предходна услуга, използвана от лицето). Попълнено било приложение № 2 - декларация - съгласие за обработка на данните с дата 06.08.2020 г., в която са посочени данни за лицето А., както и декларация за предоставяне на предоговорна информация с ръкописен текст, с посочени данни за лицето. Сключен бил рамков договор за предоставяне на платежни услуги с дата 06.08.2020 г., в който са посочени също данни за лицето. Лични данни на А. се съдържали и в сключено допълнително споразумение за откриване и обслужване на стандартна разплащателна сметка от дата 06.08.2020 г., в сключено допълнително споразумение за ползване на платежен пакет “ДСК Р.+“, (за който в искането за кредит от 06.08.2020 г. било декларирано, че е закупен), в учреден договор за залог с дата 07.08.2020 г. за вземане по сметка на “Банка ДСК“ АД, в който А. бил посочен като страна по него – залогодател, както и в договор на текущо потребление от дата 07.08.2020 г. с посочени данни (автоматично попълнени) за лицето като кредитополучател. От представените документи, комисията установила, че към датата на сключване на договора за кредит била усвоена сумата от 45 000, 00 лева, а като наредител/получател бил посочен А., последния идентифициран с личните си данни, като и тук същите били попълнени автоматично.

В производството пред КЗЛД е извършена графическа експертиза, от която се установява, подписите в съответните графи в горепосочените документи, за които банка „ Банка ДСК“ АД от своя страна твърди, че са положени и изписани от лицето А. не са изпълнени/положени от него.

КЗЛД е приела, че в случая не са налице условията на чл.б, §1 от Регламент 2016/679, а именно: субектът на данни да е дал съгласие за обработване на личните му данни за една или повече конкретни цели; обработването е необходимо за изпълнение на договор, по който субектът на данни е страна, или за предприемането на стъпки по искане на субекта на данните преди сключването на договор; обработването е необходимо за спазването на законово задължение, което се прилага спрямо администратора на лични данни.

КЗЛД е приела, че следва да се наложи имуществена санкция в размер на 100 000 лева, който размер намира за справедлив и обосноваван, изхождайки от критериите по чл. 83, § 2 от Регламент (ЕС) 2016/679, имущественото състояние на администратора на лични данни (справка относно публикуваните финансови данни за дружеството показва, че същото не попада в категорията на малките и средни предприятия по смисъла на чл. 3 от Закона за малките и средни предприятия), сериозността на недостатъците в търговската дейност на дружеството, свързани с обработката на личните данни, вземайки предвид тенденциите в динамиката на нарушенията свързани с обработката на лични данни в този контекст (годишен отчет на Комисията за защита на личните данни за 2021 г., 2020 г. и 2019 г., от които е видна изразената тенденцията за повишаване броя на жалбите подадени от ФЛ срещу

кредитни институции и техният предмет и необходимостта срещу тези нарушения да се води енергична борба, тъй като с тях се нарушава основно право на ФЛ, а именно правото на защита на личните данни, провъзгласено като такова в чл. 8 от Хартата на основните права на ЕС и чл. 16 от ДФЕ.

С Решение № ППН-01-829/2020/26.04.2022г. КЗЛД е обявила жалбата, подадена от А. Д. А., за основателна по отношение на „Банка ДСК“ АД и е наложила на банката на основание чл. 83, § 5, буква а) вр. чл. 58, § 2, буква и) от Регламент (ЕС) 2016/679 имуществена санкция в размер на 100 000 (сто хиляди) лева.

По делото е изслушана и приета графическа експертиза, която съдът кредитира, доколкото същата е категорична и компетентно изготвена. Според заключението на вещото лице подписите, в описаните документи на „Банка ДСК“ АД, свързани с договор за кредит от дата 07.08.2020г. не са положени от лицето А. Д. А.. Представена е справка от Централния кредитен регистър, от която се установява, че към настоящия момент кредит на жалбоподателя към Банка ДСК АД е заличен, както и обстоятелството, че от страна на Банка ДСК АД ас извършвани множество справки в Ц. за жалбоподателя.

Правни изводи:

Решението е постановено от КЗЛД в рамките на нейната компетентност по чл.38, ал.3 от ЗЗЛД.

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган в законен състав и с мнозинство съгласно чл. 9, ал.3 от ЗЗЛД. Решението е издадено в предвидената от закона форма, съгласно чл. 59 АПК, като съдържа необходимите посочени в ал. 2 реквизити. При издаване на оспорения административен акт не са допуснати съществени административно-процесуални нарушения.

Оспореният административен акт е постановен и в съответствие с материалноправните разпоредби на закона и с целта му.

С приемането на Регламент /ЕС/ 2016/679 на Европейския парламент и на съвета от 27 април 2016г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (ОРЗД), разпоредбите му се прилагат от 25.05.2018г. Той е приет като „общ“ в смисъл на „генерален“ Регламент и включва разпоредби с общ характер в сферата на защитата на личните данни, а на държавите членки е предоставена свобода на преценка да приемат изключения и дерогации при посочените изисквания. Целта на Регламентта е да осигури ефективна и пълна защита на основните права и свободи на физическите лица, по - специално на основното право на защита на личните данни.

Съгласно чл.4, § 2 от Регламент 2016/679 „обработване" означава всяка операция или съвкупност от операции, извършвана с лични данни или набор от лични данни чрез автоматични или други средства като събиране, записване, организиране, структуриране, съхранение, адаптиране или промяна, извличане, консултиране, употреба, разкриване чрез предаване, разпространяване или друг начин, по който данните стават достъпни, подреждане или комбинирани, ограничаване, изтриване или унищожаване.

В чл. 6, §1, б. „а“-„е“ от регламента са указани изрично и алтернативно основанията за обработване - само ако и доколкото е приложимо поне едно от

следните условия: а) субектът на данните е дал съгласие за обработване на личните му данни за една или повече конкретни цели; б) обработването е необходимо за изпълнението на договор, по който субектът на данните е страна; в) обработването е необходимо за спазването на законово задължение, което се прилага спрямо администратора; г) обработването е необходимо, за да бъдат защитени жизненоважните интереси на субекта на данните или на друго физическо лице; д) обработването е необходимо за изпълнението на задача от обществен интерес или при упражняването на официални правомощия, които са предоставени на администратора; е) обработването е необходимо за целите на легитимните интереси на администратора или на трета страна, освен когато пред такива интереси преимущество имат интересите или основните права и свободи на субекта на данните, които изискват защита на личните данни, по-специално когато субектът на данните е дете.

Отговорността на Банка ДСК АД е ангажирана в качеството ѝ на администратор на лични данни за това, че е обработила личните данни на А. Д. А. във връзка с отпускане на кредит на 07.08.2020г. без валидно правно основание за това, в нарушение на чл.6, § 1 от Регламента. Отпускането на кредита е факт, по който не се спори. Безспорно е също обстоятелството, че А. не е изразявал желание за това, т.е. личните му данни във връзка със сключването на договора за кредит, са обработени от администратора без правно основание за това, т.е. налице е твърдяното от административния орган нарушение. Възражението на оспорващия, че обработването е законосъобразно, тъй като не е било самоцелно, а за нуждите на сключения договор за кредит, съдът намира за неоснователно. Договорът е двустранна сделка, т.е. за сключването ѝ следва да е налице съвпадане на насрещните воли на страните. В случая обаче макар А. А. да е страна по сключения договор, той не е изявявал желание за сключването му, нито е предоставял свои лични данни за тази цел на администратора. Напротив всички изготвени документи от служители на банковата институция са въз основа на осъществен достъп (до данните на лицето, с което банката разполага по повод предходна ползвана услуга, която към този момент е закрыта). На следващо място всички документи са попълнени електронно и в тях са отразени данните от документ за самоличност, който към този момент не е актуален, и който се съхранява в системата на банката. В други документи са осочени актуалните и точни данни за лицето, но те са с източник на получаване от направените справки във външните регистри - Ц. и НОИ, които предхождат датата и часа на регистриране на искането за кредит, което искане по всички правила налага началото на процедурата по кредитирането. Следва да се отбележи, че в част от документите данните са попълнени ръкописно и съдържат точни и актуални данни от документ за самоличност на лицето А. (валиден към този момент), но предвид на това, че на нито един от тези документи няма достоверна дата (вкл. не се съдържа такава за датата, на която е направена разпечатка от системата на съответния документ, каквито данни са налице за известна част от останалите документи) и предвид на това, че „ Банка ДСК“ АД не представя доказателства за извършена справка на валидността на който и да било от документите за самоличност, вкл. на валидния такъв към този момент, а според информацията на МВР такива справки в регистри по отношение на които има изискване за съхранение на логовете не са извършвани от банката,

трудно би могло да се приеме за доказана тезата, че този документ за самоличност (валидния към този момент) е представен било то от А., било то от друго лице. Не без значение е и обстоятелството, че лицето проявява активност след месец ноември 2020 г. и самият той сезира редица институции във връзка с разглеждания случай, прилагайки многократно копие от актуалния си и валиден документ за самоличност, поради което много вероятно е при горепосочените данни, тези документи, които са оформени с ръкописен текст и в който са посочени данни от валидния документ за самоличност, да са съставени на един по - късен етап, съответно на един по - късен етап да е приобщено и копие на този документ към досието, което се води на хартиен носител, тъй като този документ както стана ясно в производството не е сканиран в електронната система на банката, поради което не може да се установи точната дата, на която е бил представен (ако изобщо е бил представен). В допълнение следва да се отбележи, че част от документите съдържат редица непълноти и несъответствия, включително такива се откриват и в бележката, която е изготвена във връзка с усвояването на сумата по кредита, в която въпреки наличието на графа: данни от документ за самоличност, такива не са посочени.

Отговорността на администратора на лични данни не зависи от това дали негов служител е съзнавал или не, че липсва съгласие на А. А. да сключи договор за кредит и дали друго физическо лице се е представило за него, или служителят на „ Банка ДСК“ АД е бил наясно, че подписът под съответните документи не е положен от него. Администраторът на лични данни не е положил дължимата грижа да идентифицира лицето, за което твърди, че се е легитимира с личната карта на жалбоподателя – в резултат на това административният акт е извършил неправомерното обработване без съгласието на субекта на лични данни и носи за това отговорност, независимо от причините поради които отсъства съгласието за обработване.

На следващо място в хода на административното производство е изготвено заключение на графологическа експертиза, от чиито данни може да се формира извод за липсата на съответствие между подписа на лицето А. Д. А. и положените подписите, в описаните документи на „ Банка ДСК“ АД , свързани с договор за кредит от дата 07.08.2020г. Липсва идентичност между лицето, с чиито данни са оформени документите и А. А..

С оглед изложеното съдът приема, че „Банка ДСК“ АД е обработвала личните данни на А. Д. А. в нарушение на разпоредбата на чл. 5, § 1, буква а) от Регламент (ЕС) 2016/679, изразяващо се в обработване на лични данни на лицето А. при липса на предвидено в чл. 6, § 1 от Регламент (ЕС) 2016/679 условие в контекста на процедура по кандидатстване, одобрение, сключване на договор за потребителски кредит, в.ч усвояване на сумата по същия.

В обстоятелствената част на решението на КЗЛД са изложени подробни съображения, описани в десет точки, за определената по вид и размер конкретна санкционна мярка – имуществена санкция. Административният акт съдържа точни и ясни мотиви за направения избор на най-ефективна, целесъобразна и съответна на принципа на пропорционалност мярка за констатираното нарушение. Обоснован е размерът на избраната мярка – 100 000 лева, при което са взети предвид изяснените по случая релевантни

обстоятелства. Подробно са обсъдени, както смекчаващите, така и отегчаващите отговорността обстоятелства. Изложените съображения от органа са последователни, задълбочени, логични и в съответствие с установената фактология по случая, поради което се споделят изцяло от съда.

Искането на заинтересованата страна за налагане на максимален размер на наложеното наказание е недопустимо, предвид забраната в съдебното производство да се влошава положението на жалбоподателя.

Искането на заинтересованата страна за присъждане на обезщетение за неимуществени и имуществени вреди е също недопустимо в това производство – по аргумент от чл.39, ал.3 от ЗЗЛД във връзка с чл.82, §6 от Регламент 2916/679. Съгласно цитираните разпоредби неприключилото производство по оспорване на решението на КЗЛД е пречка да се предяви искът за обезщетение на вредите.

Предвид изложеното съдът приема, че оспореното решение е постановено в съответствие с материалния закон и с целта на закона. Не са налице отменителните основания по чл.146 от АПК. Жалбата, като неоснователна, следва да бъде отхвърлена.

Разноски:

При този изход на спора разноските се поставят в тежест на жалбоподателя. На основание чл.143, ал.4 от АПК жалбоподателят следва да заплати на ответника юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лева, определен съгласно чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ във връзка с чл. 37, ал.1 от Закона за правната помощ.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2, Административен съд София-град, 38 състав,

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „Банка ДСК“ АД, срещу Решение № ППН-01-829/2020/26.04.2022г. на Комисията за защита на личните данни.

ОСЪЖДА „Банка ДСК“ АД да заплати на Комисията за защита на личните данни разноски в размер на 100 (сто) лева.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд с касационна жалба, подадена чрез АССГ в 14-дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: